

Br: 01-040/22-7754/20

7. septembar 2022.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

Vrijeme trajanja javne rasprave: 30 dana

Način sprovođenje javne rasprave: Dostavljanjem sugestija, primjedbi i komentara u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Bojan Zeković, državni sekretar,
- Ivana Mašanović, načelnica Direkcije za krivično zakonodavstvo.

Rezime dostavljenih sugestija, primjedba i komentara, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R.br.	Podnositelj sugestije, primjedbe, komentara	Sugestija, primjedba, komentar	Odgovor na sugestiju, primjedbu i komentar
1.	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Dopuna člana 142 stav 3 Krivičnog zakonika Crne Gore, na način da status službenog lica stručnim radnicima i saradnicima, bude jasno propisan.	Predlog se ne prihvata. Članom 142 stav 3 određen je pojam službenog lica, odnosno za sve kategorije koje se u smislu Krivičnog zakonika smatraju službenim licima. Karakteristično je vršenje službene dužnosti u okviru određenih javnih ovlašćenja. Pri tome nije od značaja da li službenu dužnost vrši stalno ili povremeno i na kojem nivou državne vlasti. To mogu biti i lica koja vrše određene dužnosti u privrednom društvu ili drugom subjektu, kojem je povjereno vršenje javnih ovlašćenja. Pojam službenog lica obuhvata i ona lica kojima je faktički povjereno vršenje određenih službenih dužnosti.
2.	Viši sud za prekršaje Crne Gore	Izmjenom člana 45 Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 220 Krivičnog zakonika Crne Gore, u kojem se nasilje u krugu porodice uslijed kojeg nastupi laka tjelesna povreda, za razliku od dosadašnjeg rješenja je inkriminisano kao krivično djelo, a ne kao prekršaj. Uzakujemo da postoji	Predlog se ne prihvata. Imajući u vidu Izvještaj GREVIO Komiteta, a kako bi se elementi prekršaja i krivičnog djela uskladili i napravila jasna razlika između ovih protivpravnih ponašanja, predloženo je da se ovo prevaziđe na način da se fizičko i psihičko nasilje u cijelosti prenesu u obilježja krivičnog djela. Naime, način koji ne bi stvarao dileme u praksi po pitanju pravne kvalifikacije određenog ponašanja, prije svega radnje ovog krivičnog

		<p>opasnost da će se predloženom inkriminacijom u značajnom broju predmeta koji su pred sudovima za prekršaje završili u hitnom postupku doći da slabljenja sistemske reakcije na nasilje u porodici, a kod činjenice da je u ovoj oblasti prekršajni postupak sumaran i uglavnom brz.</p>	<p>djela opisane su u tri stava. S tim u vezi, ko lako tjelesno povrijedi člana porodice ili porodične zajednice ili mu ugrozi sigurnost prijetnjom da će napasti na život ili tijelo tog ili njemu bliskog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godine. Ova kazna zaprijećena je i ako lice koje zlostavlja člana svoje porodice ili porodične zajednice ili prema njemu postupa na način koji vrijeđa ljudsko dostojanstvo. Takođe, i lice koje na drugi način više puta primjeni nasilje, uputi prijetnje ili drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrozi ili naruši tjelesni ili duševni integritet člana svoje porodice ili porodične zajednice. Raspon kazne je pooštren za osnovni oblik pa je samim tim izvršeno i usaglašavanje raspona u ostalim oblicima ovog krivičnog djela. Takođe, ukoliko je je djelo učinjeno u prisustvu djeteta takođe je inkriminisano.</p>
3.	Viši sud za prekršaje Crne Gore	<p>Predlažemo izmjenu člana 45 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 220 Krivičnog zakonika Crne Gore, pri čemu bi se riječi „više puta“ zamijenile riječima „ponovi nasilje“.</p>	<p>Predlog se ne prihvata. „Više puta“ predstavlja uobičajeni termin koji se koristi u krivičnom pravu, dok „ponovi nasilje“ može biti različito tumačeno. To se može shvatiti i tako da je nasilje više puta izvršeno, pa se suštinski time ne bi ništa dobilo.</p>
4.	Nada Bjeković, predsjednica i Ana Radulović, sutkinja Suda za prekršaje Crne Gore	<p>Smatramo da se izmjenom člana 45 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 220 Krivičnog zakonika Crne Gore, značajno bi se izgubilo na efikasnosti kako u vođenju postupka, tako i u pružanju pomoći žrtvama nasilja, budući da naše krivično procesno zakonodavstvo nema institute i ne prepoznaje mehanizme koji bi doprinjeli ovakvoj brzini reagovanja i odlučivanja koju sudovima za prekršaje omogućuje važeća zakonska regulativa. Takođe, riječi „više puta primjeni nasilje“, može otvoriti brojne nedoumice i</p>	<p>Predlog se ne prihvata. Imajući u vidu Izvještaj GREVIO Komiteta, a kako bi se elementi prekršaja i krivičnog djela uskladili i napravila jasna razlika između ovih protivpravnih ponašanja, predloženo je da se ovo prevaziđe na način da se fizičko i psihičko nasilje u cijelosti prenesu u obilježja krivičnog djela. Naime, način koji ne bi stvarao dileme u praksi po pitanju pravne kvalifikacije određenog ponašanja, prije svega radnje ovog krivičnog djela opisane su u tri stava. S tim u vezi, ko lako tjelesno povrijedi člana porodice ili porodične zajednice ili mu ugrozi sigurnost prijetnjom da će napasti na život ili tijelo tog ili njemu bliskog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godine. Ova kazna zaprijećena je i ako lice koje</p>

		neusaglašenost u postupanju sudija tokom njegove primjene u praksi.	zlostavlja člana svoje porodice ili porodične zajednice ili prema njemu postupa na način koji vrijeđa ljudsko dostojanstvo. Takođe, i lice koje na drugi način više puta primjeni nasilje, uputi prijetnje ili drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrozi ili naruši tjelesni ili duševni integritet člana svoje porodice ili porodične zajednice. Raspon kazne je pooštren za osnovni oblik pa je samim tim izvršeno i usaglašavanje raspona u ostalim oblicima ovog krivičnog djela. Takođe, ukoliko je je djelo učinjeno u prisustvu djeteta takođe je inkriminisano.
5.	Nikola Božović, sudski vještak iz oblasti hemije	Potrebno je izmjeniti čl. 142, 300 i 301 - riječi „opojna droga“ zamijeniti riječima „supstance sa spiska droga“.	Predlog se ne prihvata. U članu 142 stav 17 Opojnim drogama se, prema interpretativnoj odredbi ovog člana smatraju supstance i preparati koji su propisima zasnovanim na zakonu proglašeni za opojne droge. Opojnim drogama „smatraju se bilje ili supstance prirodnog ili sintetičkog porijekla čija upotreba može da izazove promjenu ili poremećaj fizičkog i mentalnog zdravlja čovjeka a koje su obuhvaćene Spiskom droga. Ovom odredbom se upućuje u stvari na propise zasnovane na zakonu kojim se utvrđuje šta se smatra opojnim drogama. Ono sadrži listu od većeg broja opojnih droga i psihotropnih supstanci.
6.	Jovan advokat Poleksić,	Predlaže dopunu člana 396a Krivičnog zakonika Crne Gore: „2) Ko advokata silom ili prijetnjom ili na drugi način ozbiljno ometa u vršenju advokatske službe ili napadne advokata ili člana njegove porodice, a u vezi sa obavljanjem advokatske službe, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.“ Ukoliko ne bi mogla biti izvršena dopuna člana 396a, predlažem uvođenje novog člana pod nazivom - Napad na advokata koje bi glasilo: „(1) Ko napadne advokata ili člana njegove porodice, a u vezi sa obavljanjem advokatske	Predlog se ne prihvata. Zakonom o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore („Sl. List CG“, br.145/2021) u članu 142 Uveden je pojam Poslovi od javnog značaja, ali i kvalifikovani oblici određenih krivičnih djela koja postoje ukoliko su učinjena prema licima koje obavljaju poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova. Poslom od javnog značaja smatra se obavljanje profesije ili dužnosti koje je povezano sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje ga obavlja u oblasti javnog informisanja, zdravstvene zaštite i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima.

	<p>službe,kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godina. (2) Ako prilikom izvršenja djela iz stava 1 ovog člana učinilac nanese laku tjelesnu povredu advokatu ili članu njegove porodice ili prijeti upotrebom oružja ,kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina. (3) Ako prilikom izvršenja djela iz stava 1 ovog člana učinilac nanese tešku tjelesnu povredu advokatu ili članu njegove porodice,kazniće se zatvorom od jedne do osam godina. (4) Ko uništi, ošteti ili učini neupotrebljivom stvar u imovini advokata ili člana njegove porodice,kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine. (5) Ako je djelom iz stava 4 ovog člana prouzrokovana šteta koja prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina. (6) Djelo iz st. 4 i 5 ovog člana postoji ako je učinjeno prema advokatu ili članu njegove porodice, u vezi sa obavljanjem advokatske službe.“</p>	
--	--	--

7.	Organizacione jedinice Uprave policije	<p>Izmjena člana 19 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 142 stav 3 tačka 31 Krivičnog zakonika Crne Gore, da se partner u intimnoj vezi i bivši partner u intimnoj vezi ubuduće smatraju članovima porodice, predlažemo da se navedeno još jednom preispita imajući u vidu da su ovi termini široko postavljeni, a stepen bliskosti lica nije dovoljan da bi ista predstavljala članove porodice.</p> <p>Članovi porodice po pravoj liniji, da je linija predugačka, te da preko četvrtog stepena ne bi trebalo uzimati kao članove porodice, dok u pobočnoj liniji, predugačka je linija koja se uzima u obzir da preko trećeg stepena ne bi trebalo uzimati kao članove porodice. Bivši vanbračni drugovi izuzev u slučajevima kada imaju zajedničku djecu, ne treba da spadaju u članove porodice, kao i bivši tazbinski srodnici u bračnoj ili vanbračnoj zajednici, izuzev partnera ili bivšeg partnera ostali članovi njegove porodice (do drugog stepena) ne bi trebalo da se tretiraju kao članovi porodice ili porodične zajednice.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Imajući u vidu da se definicija Članova porodice odnosi samo na krivično djelo iz člana 220, ista je dodata kao poseban stav (8) u članu 220, a brisana iz člana 142, a imajući u vidu da odredbe iz člana 142 su opštег karaktera jer se radi o izrazima koji se koriste u više krivičnopravnih normi (u opštem, a češće u posebnom dijelu), i njihovo značenje je isto bez obzira u kojoj normi su korišćeni. Ipak, ne može se sasvim zanemariti veza sa normom u kojoj se oni koriste. Osim ovih opštih interpretativnih odredaba, postoje i one posebne koje su predviđene samo za potrebe jednog krivičnog djela.</p>
8.	Organizacione jedinice Uprave policije	<p>Predlažemo dopunu novog člana 175a- Zloupotreba tuđeg snimka, fotografije, portreta, audio zapisa ili spisa sa seksualno eksplicitnim satržajem, da se doda krivično djelo kada ga izvrši službeno lice u vršenju službe prema djetu.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>
9.	Organizacione jedinice Uprave policije	<p>Predlažemo dopunu člana 204 Krivičnog zakonika Crne Gore, na načina da se nakon stava 3 doda stav 4: „Ko izvrši obljudbu</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Zakonom o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika („Sl.list CG2 br.</p>

		<p>ili nad njom izjednačen čin – kazniće se zatvorom od pet do deset godina".</p> <p>Takođe, nakon stava 5 dodati novi stav, koji glasi: „Ko izvrši uticaj/pritisak na oštećeno lice-žrtvu oblube u dijelu prikrivanja ili promjene iskaza – kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.“</p>	<p>144/2021) povećani su rasponi kazni za krivična djela protiv polne slobode.</p> <p>Dodavanje novog stava nije potrebno imajući u vidu da je navedena radnja inkriminisana drugim krivičnim djelima.</p>
10.	Organizacione jedinice Uprave policije	<p>Smatramo da definicija člana 45 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 220 Krivičnog zakonika Crne Gore, koja je predložena, nije u potpunosti jasna-treba precizirati laku tjelesnu povredu.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Laka tjelesna povreda sastoji se u lakom narušavanju tjelesnog integriteta, odnosno u lakom narušavanju zdravlja. Njen pojam se određuje na osnovu obične teške tjelesne povrede, tj. na dvostruko posredan način (s obzirom da ni obična teška tjelesna povreda nije u zakonu određena). To znači da sve ono što ne predstavlja običnu tešku tjelesnu povredu jeste laka tjelesna povreda. To je „gornja“ granica luke tjelesne povrede.</p>
11.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu člana 18 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 129 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore: Poslije riječi „čl.“ dodaju se riječi „143, 144, 165, 166, 166a“, a nakon riječi „167“ dodaje se riječ „168.“.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Iz više razloga, izuzetke od zastarijevanja treba postaviti vrlo restriktivno. I važeće rješenje preširoko postavlja krug tih krivičnih djela, ali je to anomalija do koje je svojevremeno došlo zbog usvajanja amandmana poslanika (nezastarivost nekih krivičnih djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja). Izvjesno opravdanje za nezastarijevanje predloženih krivičnih djela jeste njihovo vezivanje za krivično djelo mučenja (torture), ali u ogromnoj većini slučajeva u praksi ona nemaju nikakve veze sa torturom, pa se ne vidi zašto bi i u tim slučajevima bila isključena zastarjelost.</p>
12.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu člana 23 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 166 Krivičnog zakonika Crne Gore, na način da se u članu 166 stav 1 (iznuđivanje iskaza) Zakona riječi „tri mjeseca do pet godina“ zamjenjuju se rijećima „jedne do osam godina“, dok u stavu 2 riječi „dvije do deset</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Predložene izmjene u stavu 1 i 2 se ne prihvataju. Naime, upravo zbog kaznenih raspona koje poznaje KZ, izvršena je izmjena posebnog minimuma.</p> <p>Prihvata se uvođenje novog stava nakon stava 2, stim što će u cilju</p>

		<p>godina" zamjenjuju se riječima „pet do petnaest godina". Takođe predažemo novi stav koji glasi:</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt oštećenog, učinilac će se kazniti zatvorom od deset do dvadeset godina.“</p>	<p>ujednačavanja kaznenih raspona novi stav glasiti:</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt oštećenog, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.“</p>
13.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu člana 24 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 166a Krivičnog zakonika Crne Gore, na način da se u članu 166a stav 2 Zakona riječi "tri mjeseca do tri godine", zamjenjuju se riječima "jedne do osam godina".</p> <p>Takođe poslije stava 2 dodaju se novi stavovi 3 i 4 koji glase:</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina;“</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt oštećenog, učinilac će se kazniti zatvorom od deset do dvadeset godina.“</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Predložene izmjene u stavu 1 i 2 se ne prihvataju. Naime, Predlogom zakona upravo zbog kaznenih raspona koje poznaje KZ, izvršena je izmjena na način ujednačavanja raspona kod ovih krivičnih djela.</p> <p>Ne prihvata se predloženi stav 3 i 4. Naime, zlostavljanje podrazumijeva preduzimanje određenih radnji koje kod pasivnog subjekta prouzrokuju određene tjelesne ili duševne patnje slabijeg intenziteta, a koje ne predstavljaju laku tjelesnu povredu. Pojam postupanja na način kojim se vrijeđa ljudsko dostojanstvo može biti shvaćen veoma široko i obuhvatiti vrlo različite radnje. Po pravilu, to postupanje zahtijeva preduzimanje više sukcesivnih radnji, tj. predstavlja jednu kompleksnu radnju, mada to ne mora uvijek biti slučaj. Za utvrđivanje da li je ostvarena ova radnja izvršenja, neophodan je normativni pristup, tj. vrednovanje sa aspekta standarda, običaja i drugih shvatanja koja postoje u jednoj sredini. Nije dovoljno da pasivni subjekt osjeti da mu je povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, neophodno je da to bude način koji će se tako i objektivno vrednovati, tj. kao način koji kod jednog prosječnog građanina, s obzirom na važeće norme, predstavlja povredu ljudskog dostojanstva.</p>
14.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu člana 25 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se mijenja važeći član 167 Krivičnog</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Predložene izmjene u stavu 1 i 2 u odnosu na kaznu se ne prihvataju. Prihvata se predlog da se „nezakonito kazni“ zamijeni sa:</p>

		<p>zakonika Crne Gore, i to na način da se u članu 167 stav 1 riječi: "nezakonito kazni" zamjenjuju se riječima „kazni za djelo koje je to lice ili neko treće lice učinilo, ili se sumnja da ga je učinilo", a riječi „šest mjeseci do pet" zamjenjuju se riječima: „dvije do deset".</p> <p>Dok u stavu 2 Zakona predlažu izmjenu koja glasi:</p> <p>„Ako djelo iz stava 1 ovog člana izvrši službeno lice u vršenju službe ili bilo koje drugo lice koje djeluje u službenom svojstvu ili je djelo izvršeno uz njihov izričiti ili prečutni pristanak ili ako je službeno lice ili bilo koje drugo lice koje djeluje u službenom svojstvu podstrekavalо drugo lice na izvršenje djela iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina."</p> <p>Takođe, poslije stava 2 dodaju se novi stavovi 3 i 4 koji glase:</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina;"</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt oštećenog, učinilac će se kazniti zatvorom od deset do dvadeset godina."</p> <p>Predloženi stav 3, postaje stav 5.</p>	<p>„kazni za djelo koje je to lice ili neko treće lice učinilo, ili se sumnja da ga je učinilo". (CAT: „punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed")</p> <p>Prihvata se uvođenje novog stava nakon stava 4, stim što će u cilju ujednačavanja kaznenih raspona novi stav glasiti</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt oštećenog, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina."</p>
15.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu člana 42a stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore:</p> <p>„Ako je krivično djelo učinjeno iz mržnje zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjedjenja, pola, jezika, boje kože, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orientacije, rodnog</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Član 42a stav 1 izmjenjen je na način: „Ako je krivično djelo učinjeno iz mržnje zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti ili zbog odsustva te pripadnosti ili zbog razlika u pogledu političkog ili drugog ubjedjenja, pola, jezika, boje kože, obrazovanja, društvenog položaja, socijalnog porijekla, seksualne orientacije, rodnog</p>

		<p>položaja, socijalnog porijekla, seksualne orientacije, rodnog identiteta, invaliditeta, imovnog stanja ili nekog drugog ličnog svojstva, tu okolnost sud će cijeniti kao otežavajuću, osim ako to nije propisano kao obilježje osnovnog ili težeg oblika krivičnog djela.“</p>	<p>identiteta ili invaliditeta, tu okolnost sud će cijeniti kao otežavajuću, osim ako to nije propisano kao obilježje osnovnog ili težeg oblika krivičnog djela.“</p>
16.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo dopunu člana 151a Krivičnog zakonika Crne Gore-Dodaju se stavovi 2, 3, 4 i 5 koji glase:</p> <p>„Ko žensko lice navede da se podvrgne radnji iz stava 1. ovog člana ili joj u tome pomogne, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.“</p> <p>„Ko djelo iz stava 1 i 2 ovog člana učini iz mržnje ili prema djetetu, kazniće se kaznom zatvora od dvije do deset godina.“</p> <p>„Ako je uslijed djela iz stava 1. ovog člana nastupila smrt ženskog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.“</p> <p>„Neće se kazniti za djelo iz stava 1 ovog člana ovlašćena osoba koja izvede opisanu radnju kao hiruršku operaciju povezану sa tjelesnim ili duševnim zdravljem osobe, te trudovima i porođajem, ako se odluka o operaciji ne temelji na ritualnim ili religijskim uvjerenjima.“</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata. Kod predloženog stava 2, isti se prihvata sa korekcijom u pogledu raspona kazne. Naime zaprijećena kazna je korigovana da glasi od šest mjeseci do pet godina, jer se mora voditi računa o rasponima koje poznaje KZ. Kod predloženog stava 3, isti se prihvata sa korekcijom na način da će se kaznom u rasponu koji je predložen, kazniti ko ovo djelo učini prema djetetu. Ukoliko je djelo učinjeno iz mržnje, to predstavlja posebnu okolnost za odmjeravanje kazne. Predloženi stav 4 se prihvata.</p> <p>Predloženi stav 5 se ne prihvata. Ovo iz razloga što preduzimanje medicinskih zahvata, pod određenim uslovima, predstavlja osnov isključenja protivpravnosti u kojem slučaju krivično djelo ne postoji. Ovaj osnov je prihvaćen i kod niza drugih krivičnih djela čak i onda ako proizlazi samo iz stavova sudske prakse i doktrine. Ovo zbog toga što se smatra da je to u korist učinioца pa se time ne krši načelo zakonitosti. Postoje i mnogobrojni propisi u oblasti zdravstva od kojih zavisi postojanje krivičnog djela, odnosno odgovornosti medicinskog osoblja.</p>
17.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo izmjenu i dopunu člana 151b Krivičnog zakonika Crne Gore, na način: Riječi „tri mjeseca do pet godina“, zamjenjuju se riječima „jedne do osam godina“.</p> <p>Dodaje se stav 2 koji glasi:</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Izmjena u stavu 1 prihvata se.</p> <p>Kod predloženog stava 2, isti se prihvata sa korekcijom na način da</p>

		<p>„Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz mržnje ili prema djetetu, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do deset godina.“</p>	<p>če se kaznom u rasponu koji je predložen, kazniti ko ovo djelo učini prema djetetu. Ukoliko je djelo učinjeno iz mržnje, to predstavlja obaveznu otežavajuću okolnost prilikom odmjeravanja kazne.</p> <p>Sljedstveno članu 151a dodaje se stav 3 koji glasi „Ako je uslijed djela iz stava 1. ovog člana nastupila smrt, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.“</p>
18.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	Predlažemo iz člana 159 stav 1 brisati riječ "ljudska".	Predlog se prihvata.
19.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se poslije člana 160 dodaje se novi član 160a, i to:</p> <p>Povreda slobode izražavanja rodnog identiteta i seksualne orientacije</p> <p>Član 160a</p> <p>„(1) Ko sprječava drugog da izražava svoj rojni identitet ili seksualnu orientaciju, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.“</p> <p>„(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko prinudjava drugog na izjašnjavanje o rodnom identitetu i seksualnoj orientaciji.“</p> <p>„(3) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe, kazniće se zatvorom do tri godine.“</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Radnja predloženog člana obuhvaćena je članom 159.</p> <p><i>Radnja izvršenja krivičnog djela iz člana 159 postavljena je alternativno i ima dva oblika: uskraćivanje ili ograničavanje prava građana, ili davanje građanima povlastica ili pogodnosti. U prvom slučaju se neko potpuno lišava određenog prava, tj. to mu se pravo u cijeli uskraćuje, ili mu se to pravo ograničava, tj. neko se određenog prava djelimično lišava, pravo mu se sužava. U drugom slučaju radi se o tome da se nekome daje određeno pravo koje mu ne pripada, tj. daje mu se određena povlastica ili pogodnost. U prvom slučaju radi se o pravima koja su predviđena ustavom, zakonom, podzakonskim aktom ili drugim opštim aktom, kao i ratifikovanim međunarodnim ugovorom. U drugom slučaju, kada je u pitanju uskraćivanje prava, pravo može biti predviđeno nekim od ovih akata, ali se može raditi i o povlastici, odnosno pogodnosti koja nije ničim propisana. I u jednom i u drugom slučaju, radi se o kršenju ustava, zakona ili drugih propisa. Naime, u prvom slučaju se nekom uskraćuje ili ograničava pravo koje mu pripada, a u drugom slučaju se određene povlastice ili</i></p>

			pogodnosti priznaju onome ko na njih nema pravo.
20.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	Član 176a stav 1 Krivični zakonik Crne Gore predlažemo da se brišu riječi "za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna."	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Krivična djela od čl. 172 do 176 su krivična djela kojima se neovlašćeno zadire u privatnu sferu pojedinca, ali i krivična djela kojima se krši npr. ustavni princip o nepovredivosti tajnosti pisama i drugih sredstava komuniciranja od kojeg se može napraviti izuzetak samo na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti zemlje.</p> <p>Zadiranje u lična prava pojedinaca može se pravdati u slučaju da se to čini radi sprječavanja ili otkrivanja težih krivičnih djela (član 176a).</p>
21.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se član 398 Krivičnog zakonika Crne Gore briše.</p> <p>Naime, odredbe člana 398, nijesu formulisane u skladu sa garancijama sloboda izražavanja i štampe (čl. 47 i 49) i odredbom o ograničenju ljudskih prava i sloboda (čl. 24) Ustava Crne Gore, kao ni sa odredbama Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (čl. 19) i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (čl. 10), pa ga zbog toga treba izuzeti iz pravnog porekta Crne Gore.</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Odredba člana 398 izmjenjena je na način da je propisano da: „(1) Ko prijeti većem broju građana da će izvršiti krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna i time izazove paniku ili značajnije uznemirenje građana, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.</p> <p>(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno putem medija ili drugih sredstava javnog obavještavanja ili sličnih sredstava ili na javnom skupu, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.</p>
22.	NVO Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo promjenu naslova člana 440 KZCG, koji će glasiti:</p> <p>"Nepreduzimanje mjera za sprečavanje ili kažnjavanje vršenja krivičnih djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom".</p> <p>Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i vojni zapovjednik ili lice koje faktički vrši ovu funkciju ili prepostavljeno civilno lice koje ne preduzme potrebne mjere da se kazni podređeni koji je izvršio neko od krivičnih djela iz čl. 426 do 430, člana 432, čl. 434 do 437 i člana 439 ovog zakonika.“</p> <p>Time je dopunjena tzv. komandna odgovornost koju predviđa član 28 Statuta Međunarodnog krivičnog</p>	<p>Predlog se prihvata uz drugačiju formulaciju.</p> <p>(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i vojni zapovjednik ili lice koje faktički vrši ovu funkciju ili prepostavljeno civilno lice koje ne preduzme potrebne mjere da se kazni podređeni koji je izvršio neko od krivičnih djela iz čl. 426 do 430, člana 432, čl. 434 do 437 i člana 439 ovog zakonika.“</p> <p>Time je dopunjena tzv. komandna odgovornost koju predviđa član 28 Statuta Međunarodnog krivičnog</p>

		<p>funkciju ili prepostavljeno civilno lice, koje ne kazni podređenog za kojeg je znao ili je bilo razloga da zna da je izvršio neko iz čl. 426 do 430, člana 432, čl. 434 do 437 i člana 439 ovog zakonika.“</p> <p>Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.</p>	suda, a koji je Crna Gora ratifikovala.
23.	Zoran Jovetić advokat	<p>Član 142 stav 3 tačka 31- ko se smatra članovima porodice ili porodične zajednice u smislu predloženih izmjena, smatram da je formulacija "partner u intimnoj vezi" i " bivši parner u intimnoj vezi", neodređena.</p> <p>Predlažem da se preciznije odredi koja se se sve lica smatraju ovakvim partnerima ili jednostavno da se izbriše iz konačnog teksta izmjena i dopina KZ-a, pošto je u već predloženoj formulaciji obuhvaćen širok krug lica koja bi se u smislu ovog zakona smatrati članovima porodice i porodične zajednice.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Imajući u vidu da se definicija Članova porodice odnosi samo na krivično djelo iz člana 220, ista je dodata kao poseban stav (8) u članu 220, a brisana iz člana 142, a imajući u vidu da odredbe iz člana 142 su opštег karaktera jer se radi o izrazima koji se koriste u više krivičnopravnih normi (u opštem, a češće u posebnom dijelu), i njihovo značenje je isto bez obzira u kojoj normi su korišćeni. Ipak, ne može se sasvim zanemariti veza sa normom u kojoj se oni koriste. Osim ovih opštih interpretativnih odredaba, postoje i one posebne koje su predviđene samo za potrebe jednog krivičnog djela.</p>
24.	Zoran Jovetić advokat	<p>Iako bi čl.220 st. 1 važećeg KZ-a, trebalo izmijeniti na način da se preciznije odredi temin "primjenom grubog nasilja", smatram da je dovoljno da se to odredi predloženom formulacijom "Ko lako tjelesno povrijedi člana porodice ili porodične zajednice", uz prijetnju kaznom zatvora u rasponu od tri mjeseca do tri godine, kojom bi se uz primjenu osnovnih principa krivičnog prava i postojeće zakonske regulative, u potpunosti postigla svrha propisivanja iste.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Smatramo da je bilo neophodno povećati kaznene raspone iz razloga što dosadašnja kaznena politika nije bila adekvatna.</p>

Na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sugestije, primjedbe i komentare su dostavili i **Nikšićko Udruženje za zaštitu životinja; NVO „RUKA-ŠAPI“; Tijana Kovačević, predsjednica Udruženja Korina; NVO „ŠAPICE“ Bar; NVO „SPAS“, NVO „RIKJEVO CARSTVO“ Kolašin, NVO „FENIKS“ Cetinje i Društvo za zaštitu životinja Podgorica** saglasni su sa predlogom člana 61 i 62 Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, i podržavaju izmjene kojim se mijenja važeći član 309 i uvodi novi član 309a Krivičnog zakonika Crne Gore.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: **Podgorica, 07. septembar 2022.**

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije: **Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.**

